

Христос пішов, але Церква не сумує...

У Джона Донна, англійського поета метафізичної школи, є вірш «A Valediction Forbidding Mourning» - Прощання, яке забороняє смуток. Назва вірша найкращим чином відповідає змісту свята Вознесіння. Христос пішов, але Церква не сумує.

У Своїй останній розмові з учнями Господь попереджав їх, що піде від них. Слова Його тоді були для них темні. В них же була й втіха: «Я не кину вас сиротами, Я прибуду до вас!» (Івана 14:18) Але була і скорбота. Скорбота грізної невідомості, страх від неминучості пророцтв, що виконуються. «Від того, що це Я сказав вам, серце ваше наповнилось смутком. Та Я правду кажу вам: Краще для вас, щоб пішов Я...» (Івана 16:6,7).

Так було перед Його стражданням. У день же Вознесіння, при самій розлуці, для смутку не було місця. Господь дав їм благословення і «зачав відступати від них, і на небо возноситись. А вони поклонились Йому, і повернулись до Єрусалиму з великою радістю.» (Луки 24:51,52)

Отже, Велика радість повинна супроводжувати це розставання з Христом, яке зветься Вознесінням; тож розставання, яке зовсім і не є розставанням, а тому гідно назви «Розлука, яка забороняє скорботу»

Все, що в Церкві живе, а не існує за інерцією, живе близькістю до Христа і спілкуванням з Христом. Він сказав і не обдурив; сказав і виконав: «Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку!» (Матвія 28:20) В явищі Фомі і розмові з ним, Господь називає блаженними тих «які не бачили, але увірували»

Нічим не зменшені у славі і благодаті, в радості і дерзновинні ті, хто не жив в дні земного життя Спасителя. Всім віруючим по благодаті Утішителя дано любити Христа і виконувати Його заповіді. «хто любить Мене, той слово Моє берегтиме, і Отець Мій полюбить його, і Ми прийдемо до нього, і оселою закладемо в нього.» (Івана 14:23). Отже, не просто не розлучена з Христом людина після Вознесіння, але навіть обителлю Отця і Сина може стати людина, якщо заповіді Христа дотримується. Тут - все. Тут - корінь всіх живих відповідей на складні питання. Виконання заповідей, народжене від любові. А інакше «Хто не любить Мене, той не береже Моїх слів.» (Івана 14:24)

Апостол Павло не ходив за Христом, не був на Таємній Вечері та не проводжав Христа, піднімавшогося на небо, довгим поглядом. Але ось, що він говорить: «Та благодаттю Божою я те, що є, і благодать Його, що в мені, не даремна була, але я

працював більше всіх їх, правда не я, але Божа благодать, що зо мною вона.» (1 до Коринтян 15:10). Павло відкриває собою нову сторінку в історії Церкви. Починаючи з Павла, про Христа свідчать ті, хто не ходив за Ним і не знав Його по плоті. Дізнавшись Христа вже після Воскресіння і Вознесіння, Павло всіх кличе до пасхальної радості і свободи від гріха у Христі Ісусі.

Він не знав Христа як Учителя, не говорив Йому «Учителю». Він дізнався Його вже прославленим, і каже навіть: «Через те відтепер ми нікого не знаємо за тілом; коли ж і знали за тілом Христа, то тепер ми не знаємо вже!» (2 до Коринтян 5:16)

До чого сильний його зв'язок з прославленим Христом, до чого сильне в ньому дерзновіння! Чи можна при такій благодатній сміливості вести мову про залишення, віддаленість, самотність?

Буває кажуть, Павло - унікальний. Хто наважиться сперечатися, що Павло унікальний?! Але хіба тільки на Павловому досвіді будується життя Церкви? Чи не Христос з'явився Георгію в темниці, зцілюючи його від ран? Чи не Той же Христос зробив Собі нареченою в видінні Катерину і зміцнив в стражданні Варвару? Чи не Той же Христос явився очам Серафима Саровського, тоді ще в сані диякона який співслужив при Літургії? Чи не Христос з'явився Тихону Задонському в тиші келії посеред нічних молінь? Чи не Христа бачив Силуан на Афоні, коли після короткої миті Боговидіння життя його переломилася на дві частини: «до» і «після» цієї зустрічі? Підносячи Чашу і дискос при словах «Твоя від Твоїх Тобі приносимо за всіх і за вся» Іоанн Кронштадтський відчував себе таким, начебто тримається за стопи Христові.

Як багато цих дивовижних прикладів!

Все, чим Церква жива, це переживання Пасхальної перемоги і спілкування з Господом Ісусом в Дусі Святому.

Заради повноти свідчення можна дати слово і «зовнішнім». Наполеон вже на заслання, осмислюючи досвід прожитих років, говорив, що солдати любили його і вірили йому до самозабуття. Вони кидалися на явну смерть, бачачи свого імператора. «Але вони бачили мене», - говорить Наполеон. А за Христа вмирили тисячі і сотні тисяч, хоча перед їх очима Його в цей час не було. Ця думка переконувала Наполеона в Божество Ісуса. І все так. Але чи дійсно не бачили ті що помирили за Христа Самого Христа? Можливо, досвід мучеництва і сповідництва саме і пояснюється тим, що Церква вкладає в Недільний піснеспів, що після Євангелія: «Воскресіння Христове бачивши, поклонімося святому Господу Ісусу»

Він пішов, але і не пішов. Це так природно для тієї сфери життя, де диво є факт, і факт є диво. Бог єдиний і Він - Трійця. У Діви є Син. Христос пішов від нас, але з нами не розлучився. На Літургії Він Жертву приносить, і Він Сам в ній приноситься; Він же приймає її і роздає. Він - Альфа і Омега. Куди б не повернути обличчя, Він дивиться в очі людині.

Апостоли після Вознесіння повернулися в Єрусалим, і «перебували в храмі, прославляючи й хвалячи Бога.» (Луки 24:53)

Підемо в храми і ми, щоб зайнятися тим же.

(прот. А.Ткачев, 2011)